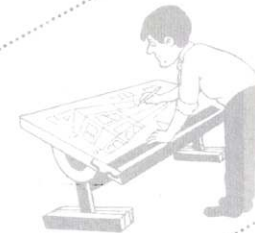

רוצים סלב

כשהאדריכל הוא המותג. מיהם האדריכלים ומעצבי הפנים המובילים בארץ

נאשקו לנו שני, אדריכלי ARC & ART סטודיו

האדריכלים המובילים

כשהאדריכל הופך לסלב והכריזקות נושאים את שמו, אזי שמו הולך לפניו ולפני הפרויקט. כך גם עולה מחיר הבית, והאדריכל רוצה את החלק שלו. ומקבל. אבל רק מעטים זוכים לזההיה ולכמות ראויה של ממונים. לבעלה מ-8,000 אדריכלים רשומים בלשכת **רשם המהנדסים והאדריכלים** ומתוכם כ-3,300 אדריכלים רשומים, כאלה שהוסמכו לעסוק בתכנון מבני ציבור, מגדלי מגורים, מרכזים מסחריים, תוכניות אב, ותכנון ערים וכדומה.

ענף האדריכלות מנהל יחסי גומלין משיקים לעתים עם ענפי אמנות ותכנון נוספים, כגון עיצוב פנים, עיצוב המוצר, אדריכלות נוף ופיתוח אורבני. השם המונוטוני של האדריכל שעומד מאחורי היצירה מקבל משמעות מיוחדת בתחום. השם, התגית וסלוגן הפרויקט המתוכנן חשובים לעתים לא פחות מהיצירה עצמה, ומי ששם את מיטב כספו על בית חלומותיו רוצה לדעת שהוא משתמש במיטב השמות המתכננים. בשנים האחרונות, ברבים מהפרויקטים היומיום והקבלניים נעשה שימוש בשם האדריכל כנושא הדגל לאיכות, יוקרה וסטנדרטים תכנוניים גבוהים: "אני אוהב את העיר האת". (על החתום) **פיליפ סטארק**. ובארצנו, **אורי שרם, אילן פינקו, עודד חלק, פיצו קדם** ועוד הם שמות שנים להתפאר בהם.

משוואה פשוטה: ככל שהאדריכל הוא בעל שם נחשב יותר, כך גם שכר הטרחה המבוקש יהיה גבוה יותר. בפרויקט במימון גבוה, בחירתו של אדריכל בעל מוניטין רב, שם ויוקרה תהיה מלווה מן הסתם בשימוש בחומרי גמר מן השורה הראשונה, מפרט טכני עשיר, פרטים יוקרתיים ועלויות למ"ר גבוהות בעשרות אחוזים, מאשר בפרויקט שבו משתתף אדריכל פחות מוכר. הרזומה הוא עניין חשוב כאן, ורשימת פרויקטים ענפה משמשת בעיני רבים ערובה לתוצאה ארכיטקטונית איכותית ומשביעת רצון. לפי המחירים המקובלים בענף הבנייה, שכר הטרחה הממוצע של מתכנן נע בין 7%-10% מעלות הפרויקט. בפרויקטים יוקרתיים, עלות התכנון מעלה לרוב בין 1,500 - 2,500 דולר למ"ר. במדינות רבות בעולם קיים גוף שמכתיב את גובה שכר הטרחה האדריכלי. בארץ, אדריכל בהגדרתו הוא בעל מקצוע חופשי, ולא נכפים עליו תנתיבים פיננסיים כלשהם. בתקופת מיתון, בין הראשונים להיפגע הם האדריכלים. פריחת שוק דל"ן מצמיחה אדריכלות, שקופאת בשעת משבר. רוב משרדי האדריכלים והמעצבים בארץ מעסיקים מספר לא גדול של אנשים. למעט מספר מצומצם של בעלי הכנסות גבוהות, שכר האדריכלים השכירים נמוך יחסית. אדריכלים צעירים שנמצאים בשלוש השנים הראשונות לאחר סיום לימודיהם משתכרים לרוב שכר ממוצע, ולאחר מכן עולה שכרם ל-5,000-7,000 שקל. שכירים בעלי שנות ותק משתכרים כ-10,000 שקל ברוטו. וכמו אצל שאר בעלי המקצועות החופשיים, הפערים בין אלה ובין העצמאים הם גדולים.

כך דירגנו

דירוג משרדי האדריכלים בוצע לפי כמה קריטריונים, שיחד מהווים את מדד העוצמה של האדריכל. זה נקבע על פי חמישה פרמטרים בסיסיים: 1. היקף העבודה ועלות הפרויקט, על פי הערכה. 2. יוקרה, איכות הבנייה וחשיבות ציבורית. 3. קהל לקוחות. 4. סקר דעת קהל. 5. היקף רשימת הפרויקטים של המשרד המתכנן.

היה קשה לבחור חלק מהמתכננים טענו שכלל לא ניתן לדרג ארכיטקטורה. מבחינתם, לכל אדריכל ומעצב ישנה האלמנה הפוליטית והתרבותית שלו. אחרים סברו שזה בכלל עניין של טעם אישי. ברוב המקרים לא ניתנו נתונים ספציפיים לגבי הכנסות ועלות הפרויקט. לעתים, בעיקר בתחום הבנייה הפרטית, שומרים המתכננים על סודיות שם הלקוח, ובכל זאת, באות ידע מוקדם, לצד תחקיר שהעלה שמות לקוחות שבעזרתם בוצעו פרויקטים וכן על סמך סקר דעת קהל, שהקיף כנראה אנשי מקצוע מובילים בתחום הבנייה והאדריכלות – הוחלט על עשרת המשרדים הנבחרים בכל קטגוריה.

דירוג האדריכלים לא מתייחס באופן ישיר למספר העובדים המועסקים במשרד זה או אחר. משרדים רבים ואיכותיים בעלי שם ומוניטין רב לא הוכנסו לדירוג, אם מכיוון שבסקר דעת הקהל לא קיבלו מספיק ניקוח, ואם משום שרשימת הפרויקטים בביצועם לא הייתה ארוכה מספיק ביחס לקטגוריה שבה הם מופיעים. שמות משרדים רבים הועלו בכמה קטגוריות, ובסופו של דבר נרשמו לרוב בקטגוריה שבה בלטו בצורה המשמעותית ביותר.

האדריכלים המובילים

מגדלי מגורים, מסחר ומשרדים

יסקי-מור-סיון

משה צור

עדן בר

אלי ברוסטובסקי

המובילים של פורבס

- 1 יסקי-מור-סיון אדריכלים
- 2 צור אדריכלים
- 3 ישר אדריכלים
- 4 ברעלי לויצקי נסיון אדריכלים
- 5 פלג אדריכלים
- 6 מן שנער אדריכלים
- 7 מנספלד קהת אדריכלים
- 8 קיקה בוא"ז אדריכלים
- 9 בר לי אדריכלים
- 10 יער אדריכלים

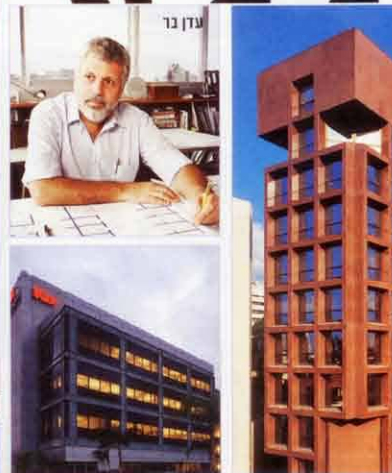
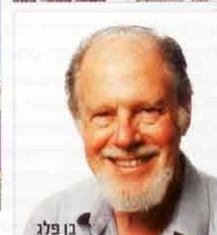
אורנה צור

צפדיה גוני

בן פלג

ישראל של המאה ה-21 צועדת לעבר קדמה, טכנולוגיה ופיתוח. עתודות הקרקע במטרופולין תל אביב ובמרכזי הערים האחרות הולכות ופוחתות. עם התייקרות מ"ר לבנייה והמחסור בקרקעות ובדירות במרכז העיר, עוברת תל אביב-יפו תהליך עיור המאפיין את הערים הגדולות בעולם. תופעת התרחבותם של גורדי שחקים המשמשים למסחר, למשרדים ולמגורים הולכת ומתפשטת. הקדמה הטכנולוגית מניבה את הצורך החיוני במקומות רבים עבור תעשיות ההייטק והשירותים הפיננסיים.

התייקרות מחירי הקרקע מובילה להתפתחות הבנייה העירונית וצמיחת מגורים לגובה. הביקוש לדירות יוקרה, בעלות מפרט טכני עשיר, כתחלופה לבית צמוד קרקע, הולך וגדל בשנים האחרונות, בעיקר בקרב העשיריון העליון. הביקוש לדירת מגורים באזור הפריים לוקיישן תופס מקום מכובד בביקושי הנדל"ן הישראלי. המעמד הגבוה נוטה להעדיף דירת מגורים במגדלי צמרת יוקרתיים, המכילים לובי מפואר, חדר כושר, קונסה לבריכת שחייה ונוף פנורמי היקפי המושקף על מרכז העסקים הראשי העירוני ורצועת החוף. משרד האדריכלות המוביל בארץ במגזר פריוקטים זה הוא ג'לא עוררין **יסקי-מור-סיון**, האחראי על **משה צור, י.א. ישר, בראלי-לויצקי-סיון, פלג, קיקה ברא"ז** ועוד, משרדים רבים במגזר זה עוסקים אף הם בשנים האחרונות בתכנונים אורבניים רחבים שכוללים אלפי מ"ר לבנייה בחו"ל, בעיקר במזרח אירופה (רוסיה, צ'כיה, הונגריה ורומניה). בתכנון מרכזי קניות, שכונות מגורים ובנייני תעשייה ומגדלים.